

PKBWM

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA
WYPADKÓW MORSKICH

RAPORT TYMCZASOWY

139/22

bardzo poważny wypadek morski

**Jacht motorowy
„Galar Gdański 1”**

Wywrócenie jachtu motorowego i śmierć trzech
pasażerów w porcie Gdańsk w dniu 8 października
2022 r.

wrzesień 2023

Badanie bardzo poważnego wypadku jachtu motorowego „*Galar Gdański 1*” prowadzone było na podstawie ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1374) oraz uzgodnionych w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) norm, standardów i zalecanych metod postępowania, wiążących Rzeczpospolitą Polską.

Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy celem badania wypadku lub incydentu morskiego jest ustalenie okoliczności i przyczyn jego wystąpienia dla zapobiegania wypadkom i incydentom morskim w przyszłości oraz poprawy stanu bezpieczeństwa morskiego.

Państwowa Komisja Badania Wypadków Morskich nie rozstrzyga w prowadzonym przez siebie badaniu o winie lub odpowiedzialności osób uczestniczących w wypadku lub incydencie morskim.

Niniejszy raport nie może stanowić dowodu w postępowaniu karnym albo innym postępowaniu mającym na celu ustalenie winy lub odpowiedzialności za spowodowanie wypadku, którego raport dotyczy (art. 40 ust. 2 ustawy o PKBWM).

Państwowa Komisja Badania Wypadków Morskich

Pl. Stefana Batorego 4, 70-207 Szczecin

tel. +48 91 44 03 290, tel. kom. +48 664 987 987

e-mail: pkbwm@mgm.gov.pl

www.pkbwm.gov.pl

Raport może być wykorzystany w dowolnym formacie lub na dowolnym nośniku, bezpłatnie, do celów badawczych, edukacyjnych lub informacji publicznej. Raport winien być wykorzystany dokładnie i w kontekście nie wprowadzającym w błąd. W przypadku wykorzystania należy podać tytuł publikacji źródłowej.

SPIS TREŚCI

1. Fakty	2
2. Informacje ogólne	4
2.1. Dane jachtu motorowego	4
2.2. Informacje o podróży jachtu	5
2.3. Informacje o wypadku morskim	5
2.4. Informacje o zaangażowanych podmiotach z lądu i działaniach ratowniczych	5
3. Opis okoliczności wypadku morskiego	6
4. Spis zdjęć	10
5. Spis rysunków	10
6. Skład zespołu badającego wypadek	10
7. Przewidywany termin opublikowania raportu końcowego	10

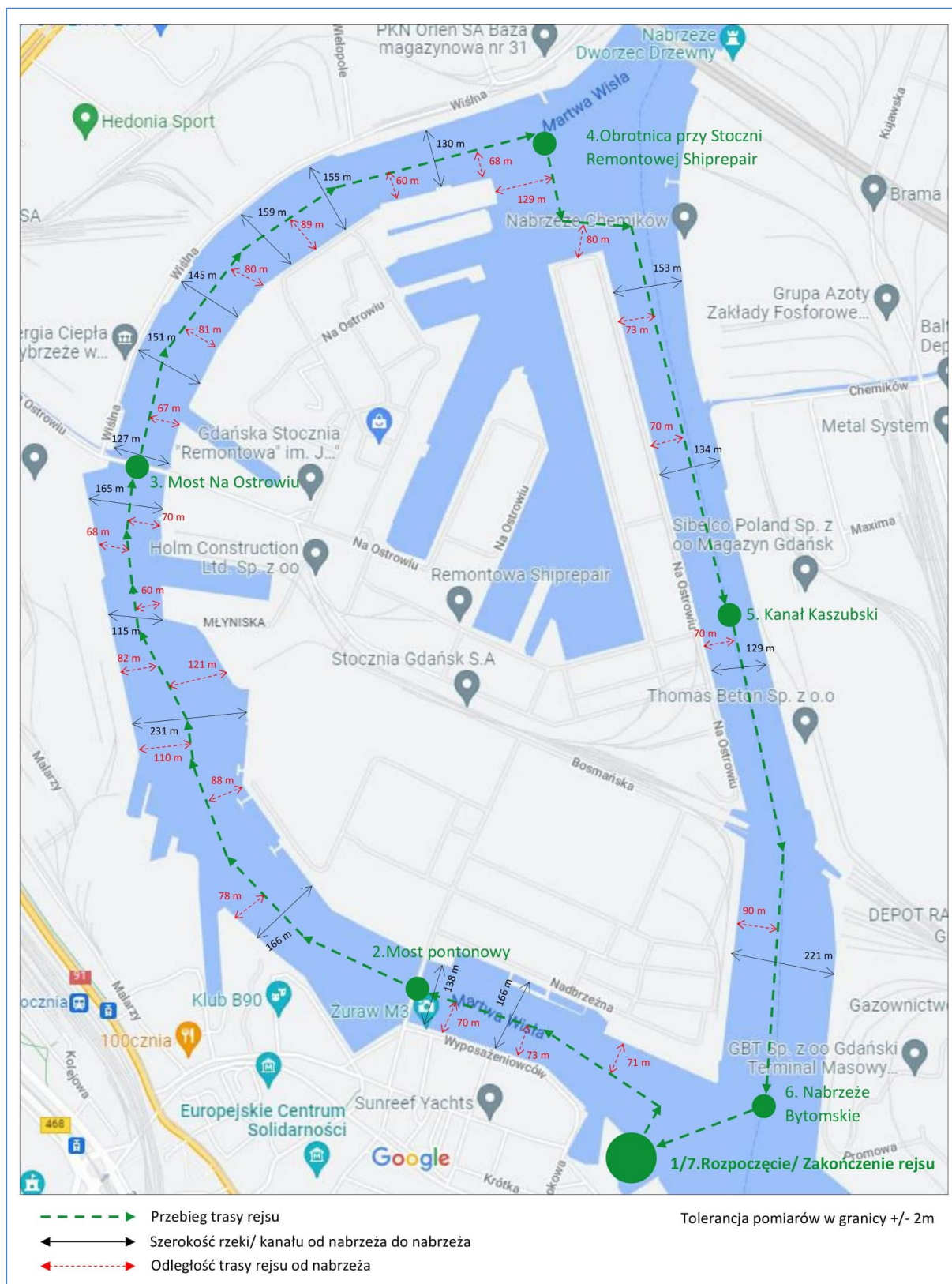

1. Fakty

W dniu 8 października 2022 r. ok godz. 14:00 LT¹ jacht motorowy „Galar Gdański 1” rozpoczął kolejny rejs turystyczny po wodach portu Gdańsk wypływając z przystani usytuowanej w Doku Cesarskim i dalej w dół Martwej Wisły. Załogę stanowili dwaj uczniowie Technikum Morskiego w Gdańsku. Jeden był sternikiem jachtu, a drugi przewodnikiem opowiadającym pasażerom o mijanych miejscach. Dwanaścioro dorosłych pasażerów siedziało na ławkach bez założonych kamizelek ratunkowych. Trasa rejsu przebiegała dookoła Wyspy Ostrów i poprzez obrotnicę dla statków, przy północnym krańcu wyspy, dalej na południe Kanałem Kaszubskim do miejsca postoju w Doku Cesarskim (Rys.1). Ok. godz. 14:45 „Galar Gdański 1” dopłynął do miejsca, gdzie do Nabrzeża Przemysłowego cumował w asyście trzech holowników duży masowiec „Federal Biscay”. Po zmniejszeniu prędkości i próbie rozeznania sytuacji, sternik „Galara”² zdecydował się przepłynąć za rufą holownika dopychającego statek do nabrzeża, mimo ostrzeżenia przekazanego na kanale 14 UKF z jachtu stojącego w dryfie po drugiej stronie cumującego statku, sygnału tyfonem, oraz werbalnie i gestami przez kapitana holownika. Pomimo tych ostrzeżeń sternik „Galara” zwiększył prędkość do ok. 6 węzłów i ok. godz. 14:50 wpłynął w obszar prądu zaśrubowego holownika „Atlas” dopychającego cumujący statek. Silny strumień prądu odrzucił „Galara” na zacumowany do przeciwległego nabrzeża Gdańskiej Stoczni Remontowej stalowy ponton i po uderzeniu w burtę pontonu wyrzucił go do góry dnem. Wszyscy pasażerowie i załoga znaleźli się w wodzie. Do ratowania rozbitków przystąpiły załogi jednostek będących w pobliżu a wkrótce potem jednostki PSP, SAR, GUM oraz nurkowie będący na pokładzie statku Kontroler-20. Nurkowie wydostali spod przewróconego „Galara” uwięzione tam dwie pasażerki. Mimo resuscytacji nie udało się przywrócić funkcji życiowych tym dwóm pasażerkom i jeszcze jednemu z pasażerów. Wszyscy pasażerowie i załoga zostali przewiezieni do szpitala w celu udzielenia pierwszej pomocy.

¹ W raporcie jest używany czas lokalny letni (CEST) (LT= GMT + 2h)

² W dalszej części raportu będzie stosowana zamiennie nazwa „Galar”, skrócona wersja „Galar Gdański 1”

Rys. 1. Planowana trasa rejsu jednostki „Galar Gdański 1”.

Zdjęcie 1. Jednostka siostrzana „Galara Gdańskiego 1”

2. Informacje ogólne

2.1. Dane jachtu motorowego

Nazwa	„Galar Gdański 1”
Bandera	polska
Właściciel (armator)	Fundacja Galar Gdański
Typ jachtu	komercyjny jacht motorowy
Numer identyfikacyjny jachtu	POL 19381
Sygnal rozpoznawczy	SPG 4814
Rok budowy	2018
Moc maszyn	zaburtowy silnik spalinowy SUZUKI o mocy 14,7 kW
Długość całkowita	8,80 m
Szerokość	2,80 m
Materiał kadłuba	drewno

2.2. Informacje o podróży jachtu

Rejon pływania	Rejsy wycieczkowe na akwenach portowych portu Gdańsk
Informacja o załodze	2 osoby (ob. polscy)
Informacja o pasażerach	12 osób (6 ob. polskich, 4 ob. litewskich, 2 ob. niemieckich)

2.3. Informacje o wypadku morskim

Rodzaj	bardzo poważny wypadek morski
Data i czas zdarzenia	08 października 2022 r. godz. 14:50
Pozycja geograficzna zajścia zdarzenia	$\varphi = 54^{\circ} 22,1'N$, $\lambda = 018^{\circ} 40,0'E$
Rejon geograficzny zajścia zdarzenia	Port Gdańsk, Kanał Kaszubski
Charakter akwenu:	wody portowe
Pogoda w trakcie zdarzenia	wiatr SW 3-4 ^o B, temp. powietrza +14 ^o C, temp. wody +14 ^o C, widzialność dobra
Stan eksploatacyjny jachtu w trakcie zdarzenia	w drodze na silniku
Skutki wypadku dla jachtu	uderzenie w burtę pontonu i wywrócenie do góry dnem.
Skutki wypadku dla ludzi	Trzy osoby poniosły śmierć, w tym kobieta w ciąży. 11 osób które podjęte były z wody miało objawy hipotermii różnego stopnia, w tym dwie osoby z obrażeniami ciała.

2.4. Informacje o zaangażowanych podmiotach z lądu i działaniach ratowniczych

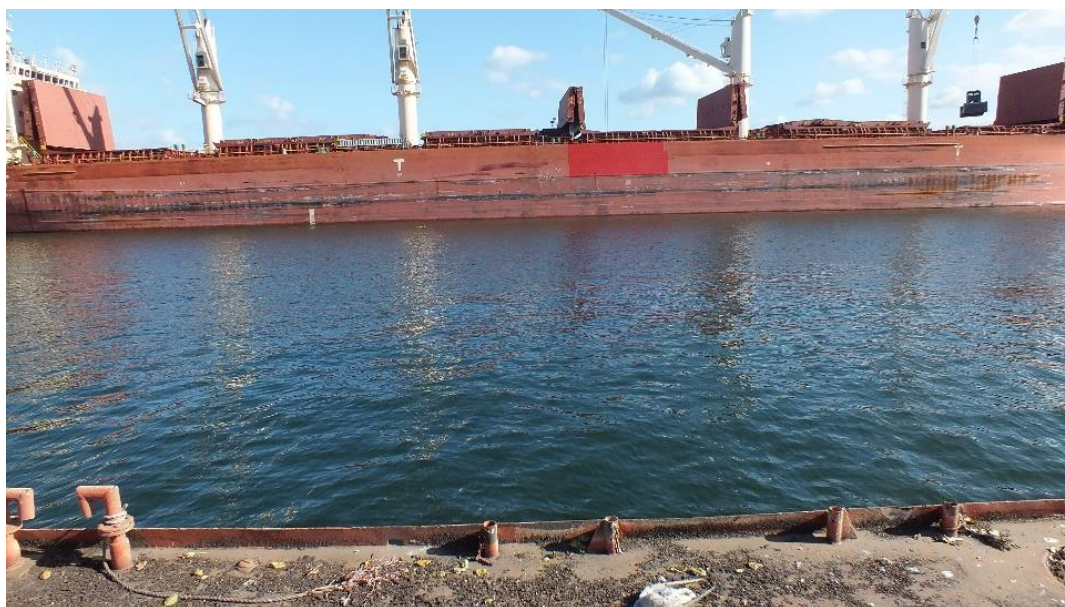
W akcji ratowniczej w pierwszym etapie podejmowania rozbitków z wody uczestniczyły załogi jachtu motorowego „Filippo”, statku pasażerskiego „Holiday Boat” i jednostka PSP „Piorun”. Następnie przyплыła łódź SAR „R-20 i statek UMG „Kontroler-20”. „Holiday Boat” podjął - 5 osób, „Filippo” - 1 osobę, „Piorun” – 6 osób. Pozostałe 2 osoby zostały wydobyte spod przewróconego kadłuba „Galara Gdańskiego 1” przez nurków dowiezionych na miejsce akcji statkiem „Kontroler 20”. Ponadto w asyście pozostawał ponton typu RIB z 2 osobową załogą i statek pasażerski „Panna Wodna”. Do nabrzeża Wiosny Ludów dojechał samochód pożarniczy PSP i karetki ratownictwa medycznego, których załogi brały udział w resuscytacji trzech pasażerów „Galara” oraz transporcie wszystkich uczestników wypadku do szpitala.

3. Opis okoliczności wypadku morskiego

W dniu 8 października 2022 r. ok. godz. 14:00 jacht motorowy „Galar Gdański 1”, jednostka drewniana, skonstruowana na podobieństwo tradycyjnych XVIII wiecznych łodzi gdańskich, wyruszył z kompletem 12 dorosłych pasażerów i dwoma członkami załogi z miejsca cumowania - Doku Cesarskiego w wycieczkowy rejs po wodach portowych, wokół Wyspy Ostrów, na której znajdują się Stocznia Gdańska i Stocznia Remontowa. Załogę stanowiło 2 sterników, uczniów Technikum Morskiego w Gdańsku, którzy w ramach praktyk szkolnych podejmowali się pracy na galarach. Jeden z nich sterował jachtem ze stanowiska na rufie, a drugi stojąc obok sternika opowiadał pasażerom o mijanych po drodze miejscach i atrakcjach turystycznych. Warunki pogodowe i widzialność były dobre. Pasażerowie siedzieli na ławkach przodem do kierunku płynięcia, bez założonych kamizelek ratunkowych. Początkowo „Galar” płynął na północ po Martwej Wiśle pod mostem pontonowym z różnymi prędkościami, czasem na chwilę zawracając, w zależności od mijanych atrakcji i ilości przekazywanych informacji. Po dłuższym przebywaniu na akwenie zwanym „obrotnicą” dla statków przy Stoczni Remontowej, „Galar” wpłynął do Kanału Kaszubskiego i podążał nim wzdłuż nabrzeża Na Ostrowiu na wyspie Ostrów i Nabrzeża Przemysłowego po drugiej stronie kanału. Ok. godz. 14:45 „Galar” dopłynął do rejonu cumowania 200-metrowego masowca „Federal Biscay” od strony jego rufy i zatrzymał się w dryfie. Drugi sternik-przewodnik powiedział pasażerom, że muszą poczekać na zakończenie cumowania statku przed nimi. Statek był już na pozycji cumowania, dopychany przez holownik „Atlas” na śródkręciu, oraz holowniki „Taurus” z holem z dziobu statku i „Tytan” z holem z rufy. „Atlas” dopychając statek do nabrzeża wytwarzał za swoją rufą silny prąd z dwóch pędników. „Galar” stał w dryfie ok. 2 minuty w okolicy rufy cumującego statku. Obaj sternicy widzieli obok statek wycieczkowy „Holiday Boat”, który też stał w dryfie czekając na zakończenie cumowania statku „Federal Biscay”. Naprzeciwko, za dziobem cumującego statku widzieli stojący w dryfie jacht „Filippo”, też czekający na zakończenie cumowania statku. Po ok. 2 minutach postoju w dryfie sternik „Galara” ruszył ponownie do przodu mijając stojący statek „Holiday Boat” i nie zważając na widoczne niebezpieczeństwo w postaci prądu zaśrubowego postanowił przepłynąć za rufą dopychającego statek holownika. Gdy tylko „Galar” zwiększył prędkość do ok. 6 węzłów z zamiarem szybkiego przepłynięcia strefy działania strumienia zaśrubowego, dowodzący jednostką „Filippo” o godz. 14:50 wywołał „Galara” na kanale 14 UKF z ostrzeżeniem

o niebezpieczeństwie. Gdy „Galar” był już w pobliżu holownika „Atlas” i nadal płynął, kapitan „Atlasa” uruchomił tyfon³ dla zwrócenia uwagi na niebezpieczeństwo. Zauważył po tym reakcję i zwolnienie prędkości „Galara” (nie widział przy tym jego nazwy), ale kilka sekund po tym „Galar” znowu przyspieszył. W tej sytuacji kapitan Atlasa natychmiast zatrzymał pędniki i krzykiem oraz gwałtownymi gestami ostrzegał załogę „Galara” przed niebezpieczeństwem. Widział, że jest zauważony, bo obaj sternicy patrzyli w jego kierunku, a mimo tego dalej zbliżali się do strumienia wody za holownikiem, jeszcze bardzo silnego mimo wcześniejszego zatrzymania pędników. Kilka sekund po tym „Galar” wpłynął w prąd zaśrubowy i został przez niego silnie odrzucony w stronę dużego, stalowego pontonu, zacumowanego przy nabrzeżu Gdańskiej Stoczni „Remontowa”. Pod działaniem naporu prądu na kadłub „Galara”, uderzył on w ponton ukosem, dziobem prawej burty i następnie całą burtą odbijając się od umieszczonych na burcie pontonu odbijaczy gumowych (opon). Przed uderzeniem w ponton załoga próbowała odruchowo skompensować uderzenie rękoma, ale to nic nie pomogło. Uderzenie w ponton spowodowało dynamiczny przechył „Galara” na lewą burtę z jednoczesnym, gwałtownym przemieszczeniem się pasażerów na lewą burtę i wypadaniem ich do wody, oraz dalsze obracanie się przez lewą burtę, aż do pozycji „do góry dnem”.

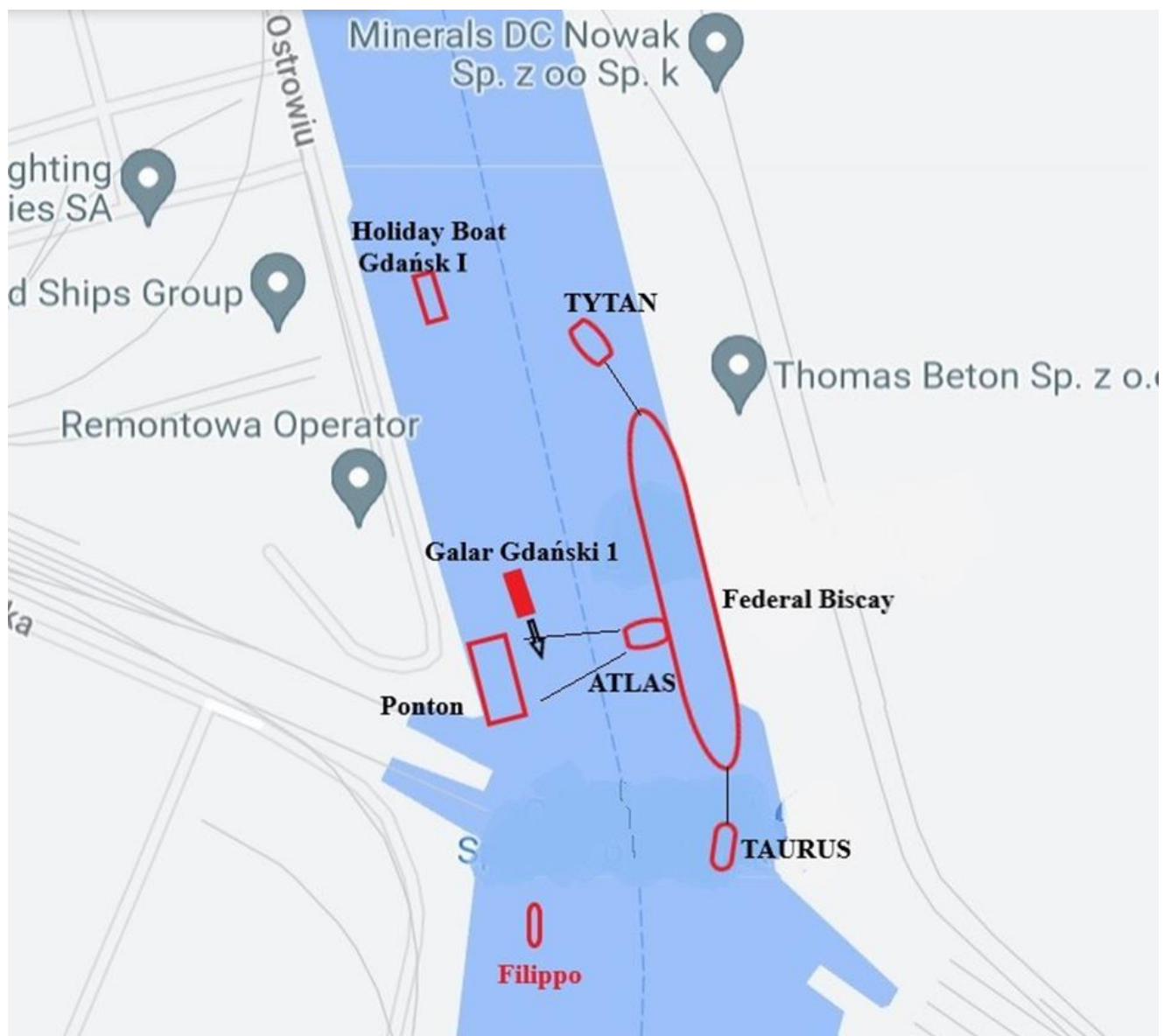
Zdjęcie 2. Kanał Kaszubski, przestrzeń między statkiem „Federal Biscay”, a pontonem.

W wyniku wywrócenia się „Galara” wszyscy pasażerowie i załoga znaleźli się w wodzie,

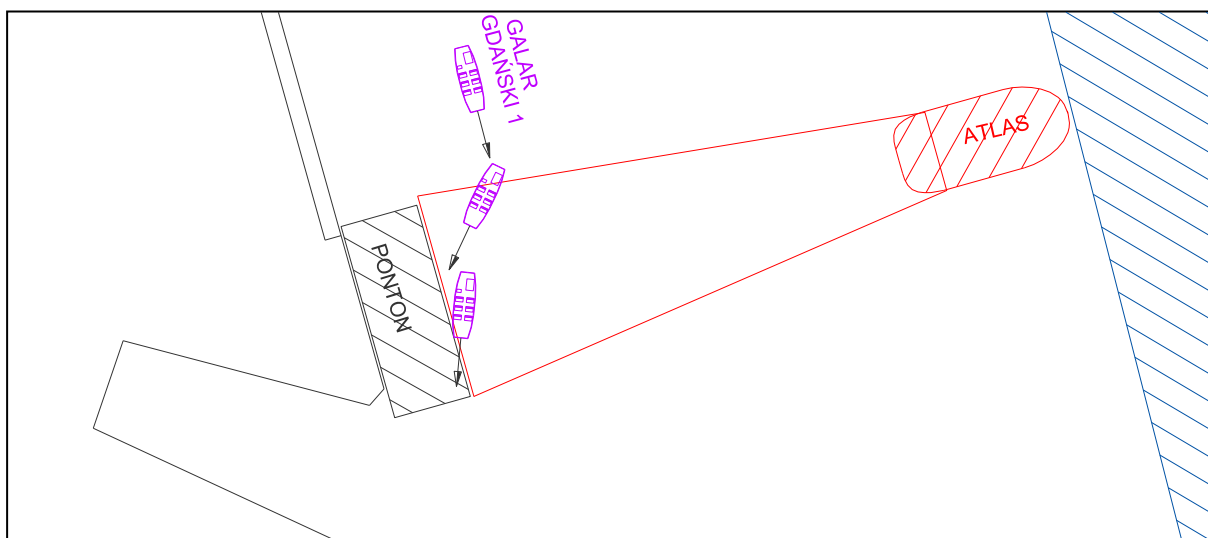
³ Sygnalizator akustyczny, pneumatyczny sygnalizator dźwiękowy.

w tym większość z nich pod wywróconym „Galarem”. Kapitan statku pasażerskiego „Holiday Boat” widząc wypadek o godz. 14:51 powiadomił o powyższym na UKF Kapitanat Portu Gdańsk. Oficer dyżurny Kapitanatu Portu po ustaleniu szczegółów i miejsca wypadku koordynował akcję ratunkową. Zaczął alarmować inne jednostki i służby do włączenia się w ratowanie ludzi w wodzie. Kilkanaście minut po tym przypłynęła jednostka PSP „Piorun”, łódź SAR „R-20” i jednostka UMG „Kontroler-20”. Informację o wypadku przekazano Policji i Centrum Powiadamiania Ratunkowego (nr.tel. 112). „Piorun” podjął z wody 6 osób, „Holiday Boat” 5 osób, a „Filippo” 1 osobę. Załogi tych jednostek były pierwszymi, zaangażowanymi w ratowanie rozbitków z wody, niektórzy skakali po nich do wody. Ci spośród pasażerów, którzy po wyratowaniu czuli się na siłach, uczestniczyli w wyciąganiu innych pasażerów z wody na jednostki przybyłe z pomocą. Na pokładzie jednej z nich sternik „Galara” mimo, że był w szoku po walce o wydostanie się spod wywróconego „Galara”, brał udział w resuscytacji najbardziej poszkodowanego pasażera. Po krótkim czasie przybyły zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) i Policja. Po podjęciu z wody 10 pasażerów i 2 załogantów nie doliczono się dwóch osób. Nie było ich na żadnej z jednostek ani na Nabrzeżu Wiosny Ludów, gdzie wszystkich ewakuowano do karet pogotowia. Po ustaleniu, że brakuje dwóch osób (powinno być razem z załogą 14 osób), oficer portu zaaranżował nurków z firmy PC Divers, którzy dokonywali przeglądu podwodnej części kadłuba na pobliskim statku. Nurkowie zostali dostarczeni statkiem „Kontroler-20” i natychmiast zeszli do wody pod wywróconego „Galara”. Wydobyli stamtąd dwie nieprzytomne kobiety, które poddano resuscytacji na nabrzeżu. Czynności resuscytacji obu kobiet i wcześniej wyciągniętego z wody mężczyzny zakończyły się niepowodzeniem i stwierdzeniem zgonu. Jedna z tych kobiet okazała się być w zaawansowanej ciąży. Pasażerowie i załoga wyratowani z wody odnieśli urazy ciała od uderzeń w czasie wywrotki oraz doznali w różnym stopniu wychłodzenia organizmu (hipotermii).

Rys. 2. Szkic sytuacyjny położenia jednostek podczas wypadku „Galara Gdańskiego 1”

Rys. 3. Fazy ruchu „Galara Gdańskiego 1” przed wypadkiem

4. Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Jednostka siostrzana „Galara Gdańskiego 1”	4
Zdjęcie 2. Kanał Kaszubski, przestrzeń między statkiem Federal Biscay, a pontonem	7

5. Spis rysunków

Rys.1. Planowana trasa rejsu jednostki „Galar Gdański 1”	3
Rys.2. Szkic sytuacyjny położenia jednostek podczas wypadku „Galara Gdańskiego 1”	9
Rys.3. Fazy ruchu „Galara Gdańskiego 1” przed wypadkiem	10

6. Skład zespołu badającego wypadek

Kierujący zespołem – Grzegorz Suszczewicz – Zastępca Przewodniczącego Komisji

Członek zespołu – Tadeusz Wojtasik – Przewodniczący Komisji

7. Przewidywany termin opublikowania raportu końcowego

Komisja planuje sporządzenie raportu końcowego i opublikowanie go w terminie do 31 grudnia 2023 r.